գործներուն, օժանդակութեամբ իմ բարեկամ Աշխատանքի Նախարարին. հիւանդներուն օգնութեամբ եւ մասնակցութեամբ ձեր հայկական Կարմիր Խաչին, որ պիտի ընդունիմ միշտ նոյն տիտղոսով եւ նոյն պայմաններով ինչպէս Ֆրանսական Կարմիր Խաչը:

Վաղը, իմ նախարարական դրասենեակին մէջ, ինչպէս քիչ առաջ աւետեց Հրմտ. Խանդատեան, պիտի ունենանք նախնական առաջին հաւաքոյթը՝ հիմնելու համար առեւտրական կազմակերպութիւն մը, որուն պիտի յաջորդեն ուրիշ նման կազմակերպութիւններ: Սակայն իմ բոլոր ջանքերու կողքին մէկ բան անհրաժեշտ է՝ Հայ Ազգին Միութիւնը:

Գալով ինծի, Պր. Հրամանատարը կրնայ ոգեկոչել իմ նախարարական կիրակիները... Նախարարի մը շաբաթական հանդիստը. ու զիս կը տեսնէ արագարար Ֆրանսայի հիւսիսը, կտրելով գաւառները, յետոյ, կը ճանչնամ զինք, այսօր ալ հոս գալով, կու գամ Ֆրանսական գաւառ մը, վասնզի մեր երկրին վրայ ցրուած Հայերը հայրենիք մը կը կազմեն որ ունի իր գերազանց յատկութիւնները, որ պէտք է պահել իր բարձր նկարագիրը, արուեստի աննման ուժգնութիւնը. կը զգամ որ այսօր հոս, այս վարժարանին մէջ, Ֆրանսայի հայ գաւառի մը մէջ կը գտնուիմ, եւ ան այնքան սիրելի պիտի ըլլայ Ֆրանսացիներուն՝ որքան աւելի ան Հայ մնայ:

Տիկիններ, Պարոններ, ժամանակին դէպք մը տեղի ունեցաւ Ազգաց Ընկերութեան մէջ որ ձեր սրտերուն համար ոճրագործութիւն մ'եղաւ... Այո՛, Հայաստանի վրէժխնդրութիւններուն նկատմամբ, լռութիւն տիրեց. լռութիւնը չարունակուեցաւ: Բայց, հա՞րկ է վհատիլ. անտարակոյս ո՛չ: Ես վստահ եմ որ եթէ մենք չարունակենք աշխարհի ցոյց տալ որ գոյութիւն ունի կարելի արդարութիւն մը, կը խորհիմ թէ օր մը լռութիւնը պիտի խզի:

Եւ այս վաղուաններուն ես իմ կողմէ եռանդեամբ եւ հաւատքով կոչ կ'ընեմ, ձեր առջեւ, թէ պէտք է յուսալ, թէ օր մը Հայաստանն ալ հուսկ պիտի տեսնէ ճառագայթել արդարութեան ժամը եւ իրեն համար պիտի ըլլայ իրաւունքի ՑԱՂԹԱՆԱԿԸ:

ՃԱՌ

ԺԱՆ ՏԻԻՐԱՆԻ

24 Մայիս, 1933

Պարոն Նախարար,
Գերապայծառ,
Պարոն Դեսպան, Պր. Քաղաքապետ,
Տիկիններ, Պարոններ,

Իմ սիրելի Տեսուչ, երբ զիս գովեստներով կը փառաբանէիք, կը խորհէի այն Սպարտացիներուն վրայ, որոնք երիտասարդները զինիով կը գինովցնէին, որպէսզի զինովները քննադատութեան առարկայ ըլլային:

Ես ալ նոյնպէս ձեր գովեստներուն տակ ընկճուած ըլլալով, իրենց պէս պիտի ընեմ. այս գովեստները մէկդի պիտի դնեմ, որպէսզի եթէ աւելի ուշ կարենամ արժանանալ անոնց, դէթ բան մը ըրած պիտի ըլլամ:

Առ այժմ հոս, այս պահուս ուր ստանձնեցի ձեր ինծի յանձնած առաքելութիւնը, իմ աչքերը իմ նախորդին եւ վաղեմի պաշտօնակիցիս վրայ կը դարձնեմ, պիտնական Հանրի Լորենի, թղթակից Հաստատութեան, պատմագէտ եւ աշխարհագէտ, որուն կորուստը խորապէս կ'ողբանք, մանաւանդ որ նուիրուած էր Հայ Դատին, ձեր վարժարանին. նուիրում մը ամէն վայրկեան:

Ինծի յանձնուած այս բարձր պաշտօնին մէջ չեմ կրնար մոռնալ Հանրի Լորենը: Ի՞նչ կ'ըսեմ, մոռնա՞լ. ինչպէս կրնամ մոռնալ անոր յիշատակը որ միտքիս մէջ ներկայ է, ու պիտի ընկերանայ իմ ամէն ձեռնարկներուն: Ինծի յանձնուած այս պատուաբեր պաշտօնին մէջ իմ միակ բաղձանքը ու կամքը պիտի ըլլայ հետեւիլ իր գծած հետքերուն, այն յոյսով թէ պիտի կարենամ նոյն նուիրումը, նոյն գուրգուրանքը ընձեռել ձեր գեղեցիկ գործունէութեան:

Ուրեմն՝ այս յոյսերով է որ կ'ընդունիմ ձեր յանձնած առաքելութիւնը, եւ վստահացնել ձեզ թէ ոչինչ է փոխուած: Ու ես ունիմ առաջնորդ մը ձեր մէջ, սիրելի Տեսուչ, առաջնորդ մը լի փորձառութեամբ: Գիտէք իմ անձնական գնահատանքս ձեր անձին հանդէպ. իմ աջակցութիւնը ուրիշ տեղեր բերած եմ ձեզի ձեր աշխարհագրական եւ քարտէզագրական գործերուն մէջ. հիանալի գործեր, շնորհիւ ձեր գիտութեան, ձեր գիտակցութեան, ձեր յարատեւ աշխատանքին: Դուք միշտ իրր նպատակ ունեցած էք գիտութիւնը եւ Ֆրանսական ծաւալը: Այսպէս կը խօսիմ, որովհետեւ այս յատկութիւնները երեւան եկան այն օրերուն, երբ Ազգային Կրթութեան Նախարարը հրապարակաւ պաշտօնապէս ձեզի յանձնեց այս առաքելութիւնը: Նոյնպէս, ուրեմն, կրնաք հաշիւ ընել իմ աջակցութեան մասին՝ վաղը ինչպէս երէկ: Ուրախութեամբ պիտի բերեմ իմ աջակցութիւնը ձեր քաղաքական խոհեմ վարչութեան մէջ, որ որդեգրած էք Հայ Ազգին ապագային համար: Այն վարչութիւնը որ կը պայքարի աշխարհի եռուզեռի այս չըր-